

**NARVA PÄHKLIMÄE GÜMNAASIUMI
GÜMNAASIUMI ÕPPEKAVA**

SISUKORD

I. ÜLDSÄTTED	2
II. KOOLI ÕPPEKAVA ÜLDOSA.....	3
1. KOOLI VÄÄRTUSED JA ERIPÄRA	3
2. ÕPPE-JA KASVATUSEESMÄRGID	3
3. PÄDEVUSTE KUJUNDAMINE	4
4. LÄBIVAD TEEMAD	5
5. ÕPPEKESKKOND	6
6. ÕPPEKORRALDUS	8
7. TUNNIJAOTUSPLAAN	9
8. ÕPILASTE TEAVITAMINE JA NÕUSTAMINE	12
9. LIIKLUSKASVATUSE TEEMAD.....	12
10. KARJÄÄRIÕPPE JA NÕUSTAMISE KORRALDAMINE	13
11. GÜMNAASIUMI KOOLIEKSAM.....	13
12. UURIMUS -JA PRAKTILINE TÖÖ.....	13
13. ÜLEKOOLILISTE JA KOOLIDEVAHELISTE PROJEKTIDE KAVANDAMISE PÕHIMÕTTED.....	14
14. HINDAMISE KORD JA GÜMNAASIUMI LÕPETAMINE.....	14
15. ÕPETAJA TÖÖPLAANI KOOSTAMISE PÕHIMÕTTED.....	14
16. ÕPILASTE TOETAMISE JA NÕUSTAMISE KORD	14
17. KOOLI ÕPPEKAVA UUENDAMISE JA TÄIENDAMISE KORD	14

Muudatused on kooskõlastatud:

Õppenõukoguga 28.08.2020 (protokoll nr 16 otsus 57)

Õpilasesindusega 11.09.2020 (protokoll nr 1 otsus 4)

Hoolekoguga 17.09.2020 (protokoll nr 13 otsus nr 41)

NARVA PÄHKLIMÄE GÜMNAASIUMI GÜMNAASIUMI ÕPPEKAVA

I. ÜLDSÄTTED

Kooli õppekava on koostatud Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 2 „Gümnaasiumi riikliku õppekava“ § 19 lõike 4 alusel direktori 01.09.2015 käskkirjaga nr 1.1-6/1

- Õppekava on väljundipõhine, st et rõhuasetus on õpilaste poolt õppimise kaudu õppeprotsessi lõpuks omandatavate õpitulemuste/pädevuste omandamisel ja nende hindamisel, rõhutades muutusi õpilase või õpilaste rühma käitumisvõimes. Õppeprotsessi kirjeldamine toimub õpetaja töökava tasandil.
- Väljundipõhise õppekava mõtteviisi aluseks on mudel, milles on keskne roll üldpädevustel ja valdkonnapädevustel ning millele lisanduvad läbivad teemad. Läbivate teemade õpetus realiseerub kogu koolipere ühise toimimise kaudu, põhinedes lõimingul ja õppekeskkonna korraldusel.
- Õppekeskkond kindlustatakse koolis õppekava alusel toimuva süstemaatilise ja sihipärase õppe- ja kasvatustegevusega ning õppekeskkonnaks on ka kõduja laiemas elukeskkonnas toimivad mõjutused.
- Kõik koolis tegutsevad isikud lähtuvad oma tegevuses „Gümnaasiumi riiklikus õppekavas“ § 2 lõikes 3 sätestatud üldnimlikest ja ühiskondlikest alusväärtustest milleks on ausus, hoolivus, aukartus elu vastu, õiglus, inimväärikus, lugupidamine enda ja teiste vastu, vabadus, demokraatia, austus emakeele ja kultuuri vastu, patriotism, kultuuriline mitmekesisus, sallivus, keskkonna jätkusuutlikkus, õiguspõhisus, solidaarsus, vastutustundlikkus ja sooline võrdõiguslikkus.
- Gümnaasiumis valdkondlikud ja ainealased eesmärgid tulenevad „Gümnaasiumi riiklikus õppekavas“ § 5 seatud taotletavatest pädevustest ja aitavad kaasa nende pädevuste saavutamisele.
- „Gümnaasiumi riiklikus õppekavas“ § 4 lõikes 3 esitatud üldpädevused on valdkonna- ja aineüleised ja nende kujunemise tagamine õpilastel on kõigi koolis tegutsevate isikute ühine eesmärk.
- Õppekavas esitatud õpikäsitus lähtub õppimisest kui elukestvast protsessist, mille alusel õpetamine on õpilase vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õpikeskkonna organiseerimine nii, et õpilane saavutab kavandatud õpitulemused.
- Õppekava koosneb üldosast ja lisadest. Lisades esitatakse õppeainete kavand kursuste kaupa.
- Ainekavad on esitatud ainevaldkonniti järgmise jaotuse kohaselt:
  - ✓ keel ja kirjandus: vene keel, kirjandus (lisa 1);
  - ✓ võõrkeeled: inglise keel B2 tasemel, eesti keel teise keelena B2 tasemel (lisa 2);
  - ✓ matemaatika: matemaatika lai ja kitsas kursus, informaatika (lisa 3);
  - ✓ loodusained: bioloogia, loodusgeograafia, füüsika, keemia (lisa 4);
  - ✓ sotsiaalsained: inimeseõpetus, inimgeograafia, ajalugu, ühiskonnaõpetus (lisa 5);
  - ✓ kunstained: muusika, kunst (lisa 6);
  - ✓ kehaline kasvatus: kehaline kasvatus (lisa 7).

II. KOOLI ÕPPEKAVA ÜLDOSA

1. KOOLI VÄÄRTUSED JA ERIPÄRA

Väärtused

Kõik koolitöötajad lähtuvad oma tegevuses põhikooli riikliku õppekava § 2 lõikes 3 ja gümnaasiumi riikliku õppekava § 2 lõikes 3 sätestatud üldnimlikest ja ühiskondlikest alusväärtustest milleks on ausus, hoolivus, aukartus elu vastu, õiglus, inimväärikus, lugupidamine enda ja teiste vastu, vabadus, demokraatia, austus emakeele ja kultuuri vastu, patriotism, kultuuriline mitmekesisus, sallivus, keskkonna jätkusuutlikkus, õiguspõhisus, solidaarsus, vastutustundlikke ja sooline võrdõiguslikkus.

Eripära

Kooli eripära väljendub avatud õpikeskkonnaga kooliks olemisest, kus edendatakse innovatsiooni ja innovaatilisi õppemeetodeid, mis on suunatud õpilaste motivatsiooni ja tulemuslikkuse suurendamisele. Õppe kavandamisel ja korraldamisel keskendutakse eelkõige õpilastel praktilise intelligentsuse kujunemise toetamisele kõikides üldpädevustes.

Kooli eripära väljendub erinevate õppevormide, -suundade ja -moodulite võimaldamisest iga õpilase arendamiseks.

- 1.1 Narva Pähklimäe Gümnaasiumis tegutsevad ühe asutusena põhikool ja gümnaasium.
- 1.2 Gümnaasiumis õpetatakse ja õpitakse vene keelt emakeelena ja eesti keelt teise keelena. Õpe toimub eesti ja vene keeles lõimitud aine- ja keeleõppe põhimõtteil. Õppekeeled õppeaineti lähtuvad gümnaasiumi riikliku õppekava nõuetest, Narva Pähklimäe Gümnaasiumi õppekava nõuetest ja õpilaste valikutest nii, et õpilane õpib vähemalt 60% kursustes eesti keeles.
- 1.3 Gümnaasiumis on kohustuslikele kursustele lisaks võimalik õppida reaal-, humanitaar-, loodusteaduslikke ja sotsiaalseid süvendatult.
- 1.4 Gümnaasiumis võimaldatakse riigikaitse ja sisekaitse õpet.

2. ÕPPE-JA KASVATUSEESMÄRGID

- 2.1. Koolil on nii hariv kui ka kasvatav ülesanne.
- 2.2. Gümnaasiumi õpilastele on loodud tingimused, et õpilased omandaksid teadmised, oskused ja väärtushoiakud, mis võimaldavad jätkata tõrgeteta õpiteed kõrgkoolis või gümnaasiumijärgses kutseõppes.
- 2.3. Gümnaasiumi õpilasele tagatakse tingimused, mis võimaldavad neil leida endale huvi- ja võimetekohase tegevusvaldkonna, millega siduda enda edasine haridustee.
- 2.4. Gümnaasiumiõpilased valmistatakse ette toimimiseks loova, mitmekülgse, sotsiaalselt küpse, usaldusväärse ning oma eesmärgi teadvustava ja saavutada oskava isiksusena erinevates eluvaldkondades: partnerina isiklikus elus, oma kultuuri kandja ja edendajana, tööturul erinevates ametites ja rollides ning oma ühiskonna ja looduskeskkonna jätkusuutlikkuse eest vastutava kodanikuna.
- 2.5. Gümnaasiumi õpilane, kes on läbinud kooli õppekava omab iseseisvust, tal on kujunenud oma maailmapilt ning tal on valmisolek elus toime tulla, õpilasel on kujunenud adekvaatne enesehinnang, iseseisva õppimise ja koostööoskus, ta on tuttav edasise haridustee võimalustega ning on teadlik enda võimekusest, õpilasel on välja kujunenud kodanikuoskused, -aktiivsus ja -vastutus.
- 2.6. Teadmiste, väärtushinnangute ja praktiliste oskuste omandamine ja arendamine toimub kogu kooli õppe- ja kasvatusprotsessi, kodu ja kooli koostöö ning õpilase vahetu elukeskkonna ühistoime tulemusena.

- 2.7. Eesti kool seisab eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimise ja arengu eest, seepärast pööratakse gümnaasiumi õpetuses ja kasvatuses erilist tähelepanu eesti keele õppele.

3. PÄDEVUSTE KUJUNDAMINE

3.1. Üldpädevus

Narva Pähklimäe Gümnaasiumi gümnaasiumi õppekava taotleb õpilastel järgmiste üldpädevuste kujunemist:

- 1) väärtuspädevus – suutlikkus hinnata inimsuhteid ning tegevusi üldkehtivate moraalinormide seisukohast; tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, loodusega, oma ja teiste made ning rahvaste kultuuripärandiga ja nüüdisaegse kultuuri sündmustega, väärtustada oma loomingut ja kujundada ilumeelt;
- 2) sotsiaalne pädevus – suutlikkus ennast teostada, toimida toimida teadliku ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut; teada ning järgida ühiskonnas kehtivaid väärtusi ja norme ning erinevate keskkondade reegleid; teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides; aktsepteerida inimeste erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel;
- 3) enesemääratluspädevus – suutlikkus mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi; järgida terveid eluviise; lahendada iseendaga, oma vaimse ja füüsilise tervisega seonduvaid ning inimsuhetes tekkivaid probleeme;
- 4) õpipädevus – suutlikkus organiseerida õppekeskkonda ja hankida õppimiseks vajaminevat teavet; planeerida õppimist ning seda plaani järgida; kasutada õpitut, sealhulgas õpioskusi ja -strateegiaid, erinevates kontekstides ning probleeme lahendades; analüüsida enda teadmisi ja oskusi, tugevusi ja nõrkusi ning selle põhjal edasiõppimise vajadust;
- 5) suhtluspädevus – suutlikkus ennast selgelt ja asjakohaselt väljendada, arvestades olukordi ja suhtluspartnereid, oma seisukohti esitada ja põhjendada; lugeda ning mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust; kirjutada eri liiki tekste, kasutades kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; väärtustada õigekeelsust ning väljendusrikast keelt;
- 6) matemaatikapädevus – suutlikkus kasutada matemaatikale omast keelt, sümboleid ning meetodeid erinevaid ülesandeid lahendades kõigis elu- ja tegevusvaldkondades;
- 7) ettevõtlikkuspädevus – suutlikkus ideid luua ja neid ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades; näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi; seada eesmärged ja neid ellu viia; korraldada ühistegevusi, näidata initsiatiivi ja vastutada tulemuste eest; reageerida paindlikult muutustele ning võtta arukaid riske.

3.2. Üldpädevused ning õppe ja kasvatuse rõhuasetused Narva Pähklimäe Gümnaasiumi gümnaasiumi õppekavas.

Gümnaasiumi lõpetades õpilane:

- 1) käitub eetiliselt, järgib üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid;
- 2) vastutab oma valikute, otsustuste ja endale võetud kohustuste eest, austab teiste inimeste ja iseenda vabadust, on suveräänne isiksus;
- 3) kasutab erinevaid õpistrateegiaid, oskab koostada uurimistööd ja seda esitleda, oskab olla meeskonna liige ja panustada ühiste eesmärkide saavutamisse;
- 4) aitab teadlikult kaasa eesti kui vene rahvuse, keele, kultuuri ja arengule, mõistab eesti ja vene kultuuri Euroopa ja teiste rahvaste kultuuri kontekstis; mõistab, väärtustab ja austab oma ja teiste rahvaste kultuuritraditsioone;
- 5) suudab hinnata oma taotlusi, arvestades oma võimeid ning võimalusi, oskab ette näha võimalikku edu ja ebaedu, on teadlik erinevatest töövaldkondadest, tööturu suundumustest; oskab hankida teavet edasiõppimise ja tööleidmise võimaluste

- kohta, kavandab oma karjääri;
- 6) kasutab korrektset ja väljendusrikast keelt, oskab argumenteeritult väidelda;
  - 7) mõtleb kriitiliselt ja loovalt, arendab ning hindab oma ja teiste ideid, põhjendab oma valikuid ning seisukohti;
  - 8) valdab vähemalt kahte võõrkeelt iseseisva keelekasutaja tasemel;
  - 9) kasutab matemaatilisi teadmisi ja meetodeid erinevates eluvaldkondades;
  - 10) omab väljakujunenud loodusteaduslikku maailmapilti ning mõistab nüüdisaegse loodusteaduse olemust, teab globaalprobleeme, võtab kaasvastutuse nende lahendamise eest, väärtustab ja järgib jätkusuutliku arengu põhimõtteid;
  - 11) kasutab nüüdisaegset tehnoloogiat eesmärgipäraselt ja vastutustundega, hindab tehnoloogiliste rakenduste mõju igapäevaelule, omab kaalutletud seisukohti tehnoloogia arengu ja selle kasutamisega seotud küsimustes;
  - 12) on kujundanud oma aktiivse kodanikupositsiooni, tunnetab end dialoogivõimelise ühiskonnaliikmena Eesti, Euroopa ja globaalses kontekstis, oskab konflikte vältida ja lahendada, käitub tolerantselt;
  - 13) hindab heatasemelist kunsti, oskab oma loomingu käsitseta töövahendeid ning kasutada tehnikaid ja materjale;
  - 14) elab tervislikult, oskab hoida ja vajaduse korral taastada oma vaimset ja füüsilist vormi.

3.3. Valdkonnapädevused

- 1) Lähedase eesmärgiseade ja õppesisuga õppeained moodustavad ainevaldkonna. Ainevaldkonna peamine eesmärk on vastava valdkonnapädevuse kujunemine, mida toetavad õppeainete eesmärgid ja õpitulemused. Valdkonnapädevuse kujunemist toetavad ka teiste ainevaldkondade õppeained ning tunni- ja kooliväline tegevus.
- 2) Riiklikus õppekavas on järgmised ainevaldkonnad:
  - keel ja kirjandus;
  - võõrkeeled;
  - matemaatika;
  - loodusained;
  - sotsiaalsed;
  - kunstained;
  - kehaline kasvatus.
- 3) Valdkonnapädevuste kujunemist kirjeldatakse ainekavades kursuseti
- 4) Ainekavades esitatakse nii gümnaasiumi õpitulemused kui ka õpitulemused õppeteemade läbimisel või osaoskused.
- 5) Õpitulemused toetavad valdkonnapädevuste kujunemist.
- 6) Väärtushoiakuid väljendavaid õpitulemusi numbriliselt ei hinnata, vaid antakse nende saavutatuse kohta õpilasele sõnalist tagasisidet.

4. LÄBIVAD TEEMAD

- 1) Läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks ning neid arvestatakse koolikeskkonna kujundamisel. Läbivad teemad on aineülesed ja käsitlevad ühiskonnas tähtsustatud valdkondi ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust, toetades õpilase suutlikkust oma teadmisi erinevates olukordades rakendada.
- 2) Läbivate teemade õpe realiseerub eelkõige:
  - õppekeskkonna korralduses – kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õppekeskkonna kujundamisel arvestatakse läbivate teemade sisu ja eesmärgi;
  - aineõppes – läbivatest teemadest lähtudes tuakse aineõppesse sobivad teemakäsitlevad, näited ja meetodid, viiakse koos läbi aineteüleseid, klassidevahelisi ja ülekoolilisi projekte. Õppeainete roll läbiva teema õppes on

lähtuvalt õppeaine taotlustest ja õppesisust erinev, olenevalt sellest, kui tihe on ainevaldkonna seos läbiva teemaga;

- valikainete valikul – valikained toetavad läbivate teemade taotlusi; läbivatest teemadest lähtuvas või õppeaineid lõimivas loovtöös – õpilased võivad läbivast teemast lähtuda selle loovtöö valikul, mida tehakse kas iseseisvalt või rühmatööna;
- korraldades võimaluse korral koostöös kooli pidaja, paikkonna asutuste ja ettevõtete, teiste õppe- ja kultuuriasutuste ning kodanikuühendustega klassiväliselt õppetegevust ja huviringide tegevust ning osaledes maakondlikes, üle-eestilistes ja rahvusvahelistes projektides.

4.1 Õpetuses ja kasvatuses käsitletavat läbivad teemad on:

- 1) elukestev õpe ja karjääri planeerimine – taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema mõistlikke kutsevalikuid;
- 2) keskkond ja jätkusuutlik areng – taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning väärtustades jätkusuutlikkust, on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele;
- 3) kodanikualgatus ja ettevõtlikkus – taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes mõistab ühiskonna toimimise põhimõtteid ja mehhanisme ning kodanikualgatuse tähtsust, tunneb end ühiskonnaliikmena ning toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele;
- 4) kultuuriline identiteet – taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumislaadi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast ning kes väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis;
- 5) teabekeskond – taotletakse õpilase kujunemist teabeteadlikuks inimeseks, kes tajub ja teadvustab ümbritsevat teabekeskonda, suudab seda kriitiliselt analüüsida ning toimida selles oma eesmärkide ja ühiskonnas omaksvõetud kommunikatsioonieetika järgi;
- 6) tehnoloogia ja innovatsioon – taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas; tervis ja ohutus – taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele;
- 7) väärtused ja kõlblus – taotletakse õpilase kujunemist kõlbliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.

5. ÕPPEKESKKOND

Õppekeskkonnana mõistetakse õpilasi ümbritsevat vaimset, sotsiaalset ja füüsilist keskkonda kooslust, milles õpilased arenevad ja õpivad.

5.1 Gümnaasium korraldab õppe, mis kaitseb ning edendab õpilaste vaimset ja füüsilist tervist. Õppekoormus vastab õpilase jõuvarudele.

5.2 Sotsiaalse ja vaimse keskkonna kujundamisel osaleb kogu koolipere. Õppekeskkond toetab õpilase arenemist iseseisvaks ja aktiivseks õppijaks, kannab õppekava alusväärtusi ja oma kooli vaimsust ning säilitab ja arendab edasi paikkonna ja koolipere traditsioone.

5.3 Sotsiaalse ja vaimse keskkonna kujundamisel:

- 1) luuakse vastastikusel lugupidamisel ja üksteise seisukohtade arvestamisel põhinevad ning kokkuleppeid austavad suhted õpilaste, vanemate, õpetajate, kooli juhtkonna ning teiste õpetuse ja kasvatusega seotud osaliste vahel;
- 2) koheldakse kõiki õpilasi eelarvamusteta, õiglaselt ja võrdõiguslikult, austades nende eneseväärikust ning isikupära;
- 3) jagatakse asjakohaselt ja selgelt otsustusõigus ja vastutus; märgatakse ja tunnustatakse kõigi õpilaste pingutusi ja õpiedu; hoidutakse õpilaste sildistamisest ja nende eneseusu vähendamisest;
- 4) ennetatakse õpilastevahelist vägivalda ja kiusamist;
- 5) ollakse avatud vabale arvamusevahetusele, sealhulgas kriitikale;
- 6) luuakse õpilastele võimalusi näidata initsiatiivi, osaleda otsustamises ning tegutseda nii üksi kui ka koos kaaslastega;
- 7) luuakse õhkkond, mida iseloomustab abivalmidus ning üksteise toetamine õpi- ja eluraskuste puhul;
- 8) luuakse õhkkond, mis rajaneb inimeste usalduslikel suhetel, sõbralikkusel, tolerantsusel ja heatahtlikkusel;
- 9) korraldatakse koolielu inimõigusi ja demokraatiat austava ühiskonna mudelina, mida iseloomustavad kooliperes jagatud ja püsivad alusväärtused ning heade ideede ja positiivsete uuenduste toetamine;
- 10) korraldatakse koolielu lähtudes rahvusliku, rassilise ja soolise võrdõiguslikkuse põhimõtetest.

5.4 Füüsilist keskkonda kujundades jälgib gümnaasium, et:

- 1) kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus ning kujundus on õppe seisukohast otstarbekas;
- 2) õppes on võimalik kasutada internetiühendusega arvutit ja esitlustehnikat ning õpilastel on võimalus kasutada raamatukogu;
- 3) kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus on turvaline ning vastab tervisekaitse- ja ohutusnõuetele;
- 4) ruumid, sisseseade ja õppevara on esteetilise väljanägemisega;
- 5) kasutatakse eakohast ning individuaalsele eripärale kohandatavat õppevara, sealhulgas nüüdisaegseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid õppematerjale ja -vahendeid;
- 6) on olemas kehalise tegevuse ning tervislike eluviiside edendamise võimalused nii koolitundides kui ka tunniväliselt.

5.5 Õpet võib korraldada ka väljaspool kooli ruume (sealhulgas kooliõues, looduses, muuseumides, arhiivides, keskkonnahariduskeskustes, ettevõtetes ja asutustes) ning virtuaalses õppekeskkonnas.

5.6 Väljaspool kooli toimuvat õpet reguleerib kooli direktori poolt kinnitatud õppekäikude korraldamise kava ja ainekavad.

6. ÕPPEKORRALDUS

6.1 Õppekorralduse alused

- 1) Õpilase minimaalne õppekoormus gümnaasiumi jooksul on 96 kursust, millest 60% on eesti keeles (1 kursus on 35 õppetundi). Kohustuslikud kursused vene keeles on: emakeel ja kirjandus, füüsika, bioloogia, keemia, matemaatika (lai ja kitsas).
- 2) Õpilase õppekoormusesse kuuluvad kohustuslikud kursused, arvestades võimalust valida kitsa ja laia matemaatika vahel. Kitsa matemaatika järgi õppinud õpilastel on soovi korral võimalik üle minna laiale matemaatikale pärast teist kursust.
- 3) Kool võimaldab õpet õppesuundadel. Lisaks kohustuslikele õppeainetele on kool teinud õppesuuna sees õpilasele kohustuslikuks valikkursuse õppe.
- 4) Lisaks loikes 7 nimetatud valikkursustele pakub kool valikkursusi, mis arvestavad kooli omapära ja piirkondlikku eripära. Nimetatud valikkursuste hulgas on nii riiklikus õppekavas kirjeldatud valikkursuseid kui ka kooli õppekavast tulenevaid valikkursuseid.
- 5) Õpilasel on õigus kokkuleppel kooliga läbida osa õpet teistes õppeasutustes (sh Tartu Ülikooli Teaduste kool ja Tartu Ülikooli Narva Kolledž).

7. TUNNIJAOTUSPLAAN

Valdkond ja aine	Kursuste arv G10		Kursuste arv G11		Kursuste arv G12	
	<i>Eesti keeles</i>	<i>Vene keeles</i>	<i>Eesti keeles</i>	<i>Vene keeles</i>	<i>Eesti keeles</i>	<i>Vene keeles</i>
KOHUSTUSLIKUD KURSUSED						
<i>Keel ja kirjandus</i>						
Vene keel		2		2		2
Kirjandus		1	1	2		1
<i>Võõrkeeled</i>						
Eesti keel teise keelena	4 (3+1*)		4 (3+1*)		3	
Inglise keel B2-tasemel	4 (2+2*)		4 (2+2*)		3 (1+2*)	
<i>Matemaatika</i>						
Lai matemaatika		5		5		5 (4+1*)
<i>Loodusained</i>						
Bioloogia		2		2		
Loodusgeograafia	1		1			
Keemia		2		1		
Füüsika		2		2		1
<i>Sotsiaalsained</i>						
Ajalugu	2		2		2	
Ühiskonnaõpetus			1		1	
Inimeseõpetus	1					
Inimgeograafia	1					
<i>Kunstiained</i>						
Muusika	1		1		1	
Kunst	1		1			
<i>Kehaline kasvatus</i>						
Kehaline kasvatus	2		2		1	
KURSUSTE ARV	<i>17 (14+3*)</i>	<i>14</i>	<i>17 (14+3*)</i>	<i>14</i>	<i>11 (9+2*)</i>	<i>9 (8+1*)</i>

Õppeainete kohustuslikud kursused - 73

*Valikkursused, mis arvestavad kooli omapära ja piirkondlikku eripära – 9

SÜVENDATUD KURSUSED	Kursuste arv G10	Kursuste arv G11	Kursuste arv G12
Loodus-ja reaalsuund			
Arvuteooria elemendid I		1	
Arvuteooria elemendid II		1	
Planimetria I. Kolmnurkade ja ringide geomeetria			1
Esmaabi			1
Mehhatroonika ja robotika			1
Praktiline keemia			1
Elu keemia		1	
Sotsiaalsained			
Globaliseeruv maailm		1	
Saksa keel		1	1
Eesti kirjandus			1
Meedias päevakajastuste arutlemine		1	
Euroopa Liit			1
Sisekaitse			
Päästeõpe	2		
Piirivalveõpe. Maksundus ja toll			2
Politseiõpe		3	

Kool kindlustab õpilaste minimaalset õppekoormust gümnaasiumi jooksul 96 kursust, arvestades süvendatud kursuseid ja valikkursuseid.

VALIKKURSUSED	Kursuste arv G10	Kursuste arv G11	Kursuste arv G12
Riigikaitse	2		
3D modelleerimine		1	
Kooliruum' 19	1		
Kooli ansambel		1	
Projektitöö	1		
Kodeerimine (distantkursus)*	5		
Rahatarkuse kursus (distantkursus) *		1	
Efektive õppimine	1		
Sotsiaalsed oskused		1	
Projekti juhtimise alused		1	
Ettevõtlusõpetus			1
Kärjääriõpetus		1	
Uurimistöö alused		1	
FCE			1
Psühholoogia		1 (vene keeles)	

Õpilase õppekoormusesse kuuluvad kooli poolt nimetatud kohustuslikud kursused, ainete süvendatud kursused ja valikkursused Valikkursuste valik ja maht võib muutuda õppeaastati seoses kooli võimalustega ja õpilaste huvidega.

8. ÕPILASTE JA LASTEVANEMATE TEAVITAMINE JA NÕUSTAMINE

- 1) Gümnaasium tagab õpilasele ja lapsevanematele võimaluse saada õppekorralduse kohta infot ja nõuandeid.
- 2) Kooli kodulehel on kättesaadavad gümnaasiumi tegevust reguleerivad dokumendid: Narva Pähklikmäe Gümnaasiumi arengukava, õppekavad, kooli üldtööplaan, kodukord, töökorralduse reeglid ja kooli päevakava ning muu koolitööd reguleeriv info. Operatiivne info edastatakse õpilastele ja lapsevanematele e-kooli kaudu.
- 3) Klassijuhatajad ja aineõpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning vajaduse korral kohandavad õpet vastavalt õpilase vajadustele. Õpilase võimete ja annete kõrgeimale võimalikule tasemele arendamiseks selgitatakse gümnaasiumis välja õpilase individuaalsed õpivajadused, valitakse sobivad õppemeetodid ning vajadusel korraldatakse diferentseeritud õpet tasemerühmades või individuaalselt. Gümnaasiumis võimaldatakse õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, täiendavat pedagoogilist juhendamist väljaspool õppetunde.
- 4) Kõigi pedagoogiliste töötajate kõnetundide ja konsultatsioonide ajad on kooli koduleheküljel.

9. LIIKLUSKASVATUSE JA OHUTUSE TEEMAD

Vastavalt liiklusseaduse § 4 lõikele 1 on liikluskasvatuse eesmärk kujundada üksteisega arvestavaid liiklejaid, kellel on:

- 1) ohutu liiklemise harjumused ja kes tajuvad liikluskeskkonda ning hoiduvad käitumast teisi liiklejaid ohustavalt ja liiklust takistavalt;
- 2) teadmised ja oskused, mis toetavad nende endi ja teiste liiklejate toimetulekut ja ohutust mitmesugustes liiklusolukordades nii jalakäija, sõitja kui ka juhina.

Kooli rolliks on vastavalt liiklusseaduse § 4 lõikele 2 viia läbi laste liikluskasvatust ja valmistada õpilasi ette ohutuks liiklemiseks. Kooli poolt läbiviidav liikluskasvatus toimub vastavalt ja kooskõlas Vabariigi Valitsuse 20. oktoobri 2011. a määrusega nr 136 „Laste liikluskasvatuse kord”. Juhindudes maanteeameti veebilehel antud soovitustest, kujundatakse koolis liikluskasvatuse teemade kaudu alljärgnevaid üldiseid teadmisi ja oskuseid ohutuks liiklemiseks kooliastmeti.

Gümnaasiumi kooliastmel on liikluskasvatuse eesmärgiks:

- 1) õigete ohutust tagavate hoiakute kujundamine, mis loob eelduse ohutu käitumise väärtustamisele;
- 2) gümnaasiumis ohutusalane õpetus laiendab ja süvendab põhikoolis omandatud ohutusalaseid hoiakuid, teadmisi, oskusi ja vilumusi.

Liikluskasvatuse teemad:

Liikluskasvatuse teemad on tuletatud põhikooli riikliku õppekava ja gümnaasiumi riikliku õppekava läbivast teemast „Tervis ja ohutus” ning maanteeameti veebilehel esitatud soovitustest liikluskasvatuse osas ning liiklusseadusest ja selle alusel antud määrusest „Laste liikluskasvatuse kord”.

Vabariigi Valitsuse 20. oktoobri 2011. a määruse nr 136 „Laste liikluskasvatuse kord” §-s 5 lõigetes 3 kuni 5 on sätestatud liikluskasvatuse sisu kooliastmeti:

- 1) Gümnaasiumis (10.-12. klass) on liikluskasvatuse sisuks liiklusohutust tagavate hoiakute arendamine ja käitumise mõjutamine, millega laiendatakse ja süvendatakse põhikoolis omandatud liiklusohutusalaseid teadmisi, oskusi, vilumusi ja hoiakuid.

Gümnaasiumi lõpuks õpilane:

- väärtustab ohutust, on teadlik riskikäitumise tagajärgedest;
- oskab hinnata ohuteguri suurust, teadvustab õnnetuse ahelreaktsiooni võimalikkuse;
- oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid;
- mõistab ohtlike ainete tähistuse põhimõtteid;
- oskab tulekahju korral tegutseda, teisi aidata ja juhendada, anda esmaabi tulekahjus kannatanule;
- teab, et pidurdus- ja peatumisteedel pikkus sõltub sõiduki kiirusest, tee - ja ilmastikuoludest (vihm, lumi, jää);
- oskab abistada ja anda esmaabi uppumisohtu sattunud inimesele;
- tunneb liikluseeskirja nõudeid jalakäijale ja juhile;
- on seaduskuulekas ning tal (gümnaasiumi lõpetajal) on oskused, mis toetavad tema enda ja teiste liiklejate toimetulekut ja ohutust erinevates liiklusolukordades nii jalakäijana, sõitjana kui ka juhina;
- oskab leida ja omab ülevaadet ohutusalaalastest kampaaniatest, oskab tuua võrdlusi teiste riikidega;
- oskab koostada riskianalüüsi silmas pidades kooliümbruse (liiklus)keskkonda, teeb ettepanekuid ohutuse suurendamiseks.

10. KARJÄÄRIÕPPE JA NÕUSTAMISE KORRALDAMINE

1) Karjääriõpetuse eesmärgiks on aidata õpilasel kujuneda isiksuseks, kellel on valmisolek elukestvaks õppeks, erinevate rollide täitmiseks muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas ja oma elukäigu kujundamiseks teadlike otsuste kaudu, sh mõistlike karjäärivalikute tegemiseks.

2) Karjääriõpe on läbiva teemana käsitletav gümnaasiumiastme kõigis õppeainetes. Karjäärialaste teadmiste arendamiseks kasutatakse erinevaid tegevusi: valikaine "Karjääriplaneerimine", karjääripäevad ja –tunnid; külalisesinejate kutsumine; õppekäigud ettevõttesse; töövarjupäevad; osalemine infomessidel; karjääriinfo vahendamine erinevate kanalite kaudu; koostöö Rajaleidja keskusega; koostöö Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuse jt asutustega.

11. GÜMNAASIUMI KOOLIEKSAM (vaata lisa 8)

1) Gümnaasiumi lõpetamiseks sooritab õpilane koolieksami. Koolieksam on komplekseksam, mis koosneb kahest kohustuslikust osast, mis sisaldavad küsimusi ja ülesandeid õppekava kohustuslikest ainetest, ja ühest osast süvendatud ainete hulgast õpilase valikul.

2) Komplekseksami hinnatakse 5 pallises süsteemis. Hinne kujuneb kõigi eksamiosade soorituste summana.

3) Õpilased sooritavad komplekseksami üldjuhul G3 II poolaastal.

12. UURIMUS- JA PRAKTILINE TÖÖ (vaata lisa 9)

Gümnaasiumi lõputunnistuse saamise üheks tingimuseks on uurimustöö koostamine.

13. ÜLEKOOLILISTE JA KOOLIDEVAHELISTE PROJEKTIDE KAVANDAMISE PÕHIMÕTTED

- 1) Ülekooliliste ja koolidevaheliste projektide (edaspidi: projektid) üldsuunad kavandatakse õppeaasta algul, lähtudes koolitraditsioonidest. Projekte kavandatakse ka õppeaasta jooksul lisanduva teabe alusel (rahvusvahelised, üleriigilised ja maakonna projektikonkursid, toetusfondide tähtjad).
- 2) Projektiks loetakse reeglina ajaliselt piiritletud sihipärast tegevust õpilaste ja kooli kui terviku heaks, mis toetab Narva Pähklimäe Gümnaasiumi edukat tööd ja arengut ning on kooskõlas kooli õppekava eesmärkidega ja suundadega.
- 3) Projekte kavandavad kooli töötajad koostöös kooli juhtkonnaga.

14. HINDAMISE KORRALDUS JA GÜMNAASIUMI LÕPETAMINE (vaata lisa 10)

15. ÕPETAJA TÖÖKAVA KOOSTAMISE PÕHIMÕTTED

- 1) Õpetaja töökava on dokument, mille alusel toimub õppetöö õppetunnis. Õppetunnid toimuvad koolis või väljaspool kooli näiteks õuesõppena, e-õppe vormis, õppekäiguna. Töökava koostamine ja arendamine kuulub aineõpetaja pädevusse. Õpetaja kujundab kooli õppekava alusel välja töökava, mis arvestab rühma omapära ja suundumust, kooli arengusuunda ja eripära, õpilaste vaimseid ja kooli materiaalseid ressursse.
- 2) Õpetaja töökavas täpsustatakse kooli õppekava üldosas ja kursuse ainekavas esitatut, arvestades konkreetseid õpilasi, kasutatavat õppekirjandust ja -materjale, õpetajatevahelist koostööd ning õppeaasta üldtööplaani.
- 3) Õpetaja töökava on vormistatud kursuste ulatuses nädalate kaupa kalenderplaanina.
- 4) Gümnaasiumi ühtne töökavade esitamise vorm on esitatud kooli õppekava lisas.
- 5) Töökavas on ainekursuse õppesisu liigendatud ulatuslikumate õppeteemade järgi. Näidatud on olulisemad alateemad, käsitletavad põhimõisted, kasutatavad meetodid, õppekirjandus jm õppematerjal; oodatavad õpitulemused ja nende kontrollimise/hindamise aeg ning moodused.
- 6) Õpetaja esitab töökava õppealajuhatajale I ja II poolaasta alguses.
- 7) E-koolis on esindatud õppeainet tutvustav ainepass.

16. ÕPILASTE TOETAMISE JA NÕUSTAMISE KORD (vaata lisa 11)

17. KOOLI ÕPPEKAVA UUENDAMISE JA TÄIENDAMISE KORD

- 1) Narva Pähklimäe Gümnaasiumi õppekava koostamises ja arendamises kasutatakse erinevaid töövorme. Selles töös osalevad kõik pedagoogid.
- 2) Kooli õppekava vaadatakse üle iga õppeperioodi lõpul, vajalikud uuendused ja parandused kinnitatakse enne uue õppeperioodi algust, hiljemalt augusti kuus.
- 3) Narva Pähklimäe Gümnaasiumi õppekava koostamise ja arendamise demokraatliku korralduse eest vastutab kooli direktor.